

książka pozostaje aktualna, stanowiąc znaczącą pozycję wśród monografii z zakresu prawa upadłościowego. Tematyka będąca przedmiotem książki jest gwarancją, że znajdzie się ona nie tylko w obiegu naukowym, ale także spotka się z uwagą praktyków, w szczególności zaś osób zasiadających w organach postępowania upadłościowego.

Grzegorz Jędrejek

Grzegorz Jędrejek, Piotr Pogonowski, *Działalność gospodarcza małżonków*, Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis 2002, ss. 284.

W 1989 r. w Polsce nastąpiły wielkie zmiany nie tylko w sferze politycznej, ale i gospodarczej. Polska gospodarka z dominującym udziałem własności państwowej stała się gospodarką wolnorynkową. Fundamentem takiej gospodarki są w państwach Europy Zachodniej rodzinne zakłady produkcyjne, które przechodzą z jednego pokolenia na następne. Zmiany, jakie dokonały się w Polsce, doprowadziły do powstania wielu tysięcy przedsiębiorstw, z których znaczna część ma charakter rodzinny.

Okazało się, że obowiązujący w prawie polskim jako ustawy ustroj wspólności dorobku nie jest dostosowany do potrzeb gospodarki wolnorynkowej. Powstały na tym tle liczne wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i decyzjach organów administracyjnych zajmujących się działalnością gospodarczą. Pomijając aspekt jurydyczny, należy zasygnalizować, że istniejące wątpliwości w wykładni prawa czy też jego nieznanomość przez małżonków prowadzących działalność gospodarczą często prowadziły do wielu tragedii osobistych.

Recenzowana książka jest bardzo potrzebna, wypełnia bowiem dotkliwą lukę w piśmiennictwie prawniczym. Wychodzi ona naprzeciw nie tylko osobom zajmującym się obsługą prawną, jak adwokaci, radcowie prawni czy też doradcy podatkowi, ale przede wszystkim osobom, które pozostając w związku małżeńskim prowadzą działalność gospodarczą.

Cała praca składa się z dwunastu rozdziałów, które omawiają następujące zagadnienia: 1. Pojęcie i formy prowadzenia działalności gospodarczej (s. 15-42); 2. Przynależność praw majątkowych do majątków małżonków prowadzących działalność gospodarczą (s. 43-85); 3. Odpowiedzialność majątkowa małżonków prowadzących działalność gospodarczą (s. 86-105); 4. Zarząd majątkiem wspólnym małżonków a prowadzenie przez nich działalności gospodarczej (s. 106-118); 5. Ustanie małżeńskiej wspólności majątkowej a prowadzenie przez małżonków działalności gospodarczej (s. 119-142); 6. Projekt zmian kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, przygo-

towany przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego (s. 143-161); 7. Prowadzenie działalności gospodarczej przez małżonka cudzoziemca (s. 162-171); 8. Działalność gospodarcza małżonków a wybrane problemy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (s. 172-177); 9. Dochodzenie roszczeń od małżonków (s. 178-197); 10. Upadłość przedsiębiorstwa małżonka (s. 198-224); 11. Prowadzenie działalności gospodarczej przez małżonków a prawo o postępowaniu układowym (s. 225-256); 12. Odpowiedzialność małżonków za zobowiązania podatkowe (s. 257-272). Całość uzupełniona jest bogatą bibliografią. Pierwszy z autorów, Grzegorz Jędrejek, przygotował rozdziały od 1-7, a drugi, Piotr Pogonowski, rozdziały 8-12.

Jak już wspomiano, omawiana książka jest pierwszą na rynku polskim publikacją tego typu. Schemat zastosowany przez Autorów w większości rozdziałów zasługuje na uznanie. Najpierw omawiany jest obowiązujący stan *de lege lata*, następnie kontrowersje istniejące w doktrynie, jak i w orzecznictwie. Zwraca uwagę wykorzystanie prawie wszystkich dostępnych na rynku polskim pozycji literatury przedmiotu, jak i odniesienie się do orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących omawianych zagadnień. Jak wiadomo, w Polsce orzecznictwo Sądu Najwyższego nie jest źródłem prawa, ale odgrywa dużą rolę w jego praktycznej aplikacji.

Autorzy nie tylko w sposób kompetentny przedstawiają istniejący stan prawny, ale przede wszystkim uzasadniają swoje własne poglądy dotyczące spornych kwestii. Każdy czytelnik zauważy, że są oni prawdziwymi znawcami przedmiotu, a recenzowana praca nie stanowi monografii zawierającej powtórzenie czy też usystematyzowanie dotychczasowej wiedzy. Moim zdaniem stanowi ona doniosły wkład nie tylko do nauki prawa rodzinnego i cywilnego, ale do szeroko rozumianego prawa gospodarczego. W perspektywie wejścia Polski do Unii Europejskiej, jak i wielu zmian legislacyjnych (m.in. od 1 października 2003 r. wchodzi w życie nowa ustawa prawo upadłościowe i naprawcze), należy oczekiwać na drugie, poszerzone wydanie. Z pewnością tak jak i pierwsze spotka się ono z dużym zainteresowaniem.

Robert Andrzejczuk

Katedra Stosunków Międzynarodowych KUL